

LABUŽNÍK

Vydavateľ: SOŠ potravinárska, Cabajská 6, 949 01 Nitra

Šéfredaktorka: Ing. Katarína Adámeková

Zástupkyňa šéfredaktorky: Ing. Alena Andrášiová

Redaktorská rada: Erika Čápeková, Natália Štetinová, Michaela Brúnová

Ročník: druhý

Číslo: 3/2021

Obsah:

50 rokov v živote školy

Rekonštrukcia odborných dielní

Mikuláš

Naše vianočné dobroty

Koľko lásky sa zmestí do krabice

Neočakávaná správa z minulosti

Ako sme vyrobili maslo

Odborný výcvik v tvorivom duchu

SOČ

Jeden z nás

Navždy sa zachová...

Záložka

Tajnička

Zábavné okienko

50 rokov v živote školy

50. výročie. V živote človeka dovŕšenie päťdesiatich rokov predstavuje akýsi medzník. Vtedy každý, ktorý sa tohto jubilea v zdraví dožije, si zabilancuje. Obzrie sa možno so sentimentom za seba a zhodnotí, čo zažil, čo na tej svojej životnej ceste dosiahol. Oslávenc si isto stanoví do ďalších rokov žitia určité výzvy a všetci gratulanti mu želajú naplnenie ešte nenaplnených snov a samozrejme ešte veľa rokov prežitých v zdraví.

Naša škola sa v roku 2022 stane oslávenkyňou.

Oslávenkyňou, ktorá práve stojí na prahu 50. toho

výročia jej založenia. Keby tak aj ona, mala bilancovať, ktovie koľko mladých ľudí sa po jej chodbách prechádzalo, ktovie koľko študentských príbehov by vedeli rozprávať kúty chodieb a lavice v triedach a ktovie koľko mladých ľudí vypravovala do života. Prešla si aj ona od polozenia prvého kameňa a slávnostného prestrihnutia pásky svojim životným vývojom a rôznymi premenami či už v zložení pedagogického zboru, alebo premenami v jej fyzickom vzhľade, kým sa z nej skutočne stala zrelá dáma, ktorá sa môže popýšiť tým, že o štúdium v jej učebných a študijných odboroch je neustále záujem, že život v jej chodbách neustále prúdi, že si vychovala zo svojich žiakov vlastných zamestnancov, ktorí sami môžu zaspomínať a zabilancovať. Čo prinieslo 50. rokov v živote školy? História vzniku našej školy je popísaná na jej webových stránkach. V akých všetkých odboroch sa žiaci vzdelávali, kde všade vykonávali odbornú prax, aké zmeny priniesol ponovembrový vývoj aj kto školu prevádzkoval, aké zmeny ju čakali v začiatkoch 21. storočia a kto v akom časovom období stál na jej čele až kým sa nepretransformovala do dnešnej podoby.

Zdvihnime pohár a poprajme jej pri príležitosti jej založenia nech aj v týchto nie najľahších časoch poznačených koronakrízou v nej pulzuje život, nech prekvitá, nech sa zveľaďuje pod rukami jej vedenia a všetkých zamestnancov, nech v jej chodbách a areáli počuť vravu

a bezstarostný smiech mladých ľudí, aby ďalšie časy v živote školy boli čo najmenej poznačené akýmikoľvek krízami.

Pri listovaní naprieč históriou našej školy a postupnými jej premenami v nás skrsol nápad osloviť pána Ing. Milana Adameho, ktorý pôsobil ako riaditeľ školy v rokoch 2006-2014 a položiť mu pár otázok. Pán Ing. Milan Adame nám s veľkým potešením odpovedal na naše zvedavé otázky. Nech sa páči, nasledujúce riadky prinášajú interview.

1. Na škole ste pôsobili ako riaditeľ 8 rokov, ako si spomínate na toto obdobie?

Na škole som pôsobil najskôr ako učiteľ odborných predmetov od roku 1975. Od 1989 do konca r. 1991 som bol riaditeľom SOU potravinárskeho 2. Po zlúčení škôl som bol dva roky zástupca pre odborný výcvik. Nakoniec od r.2006 som 8 rokov robil riaditeľa SOUP. Každé z týchto období malo svoje znaky. Ale práca v školstve ma bavila, viac však tá učiteľská.

2. Máte nejaký silný zážitok z čias Vášho pôsobenia v škole, ktorý Vám utkvel v pamäti?

Najťažšie chvíle som zažil po nežnej revolúcii vo funkcii riaditeľa SOU potravinárskeho 2. Zriaďovateľom školy bol štátny podnik Mäsový priemysel. Bolo to obdobie, v ktorom štátne podniky nemali ujasnenú koncepciu, t.j. nevedeli v akých formách budú existovať a tiež nevedeli, čo bude tvoriť základ ich práce. Nastal veľmi malý záujem z ich strany o prípravu žiakov. Behom 5 mesiacov sa zrušil štátny podnik Mäsový priemysel, ktorý bol našim zriaďovateľom. Za 5 mesiacov sa delimitoval do jednotlivých závodov a dvoch škôl v Nitre a Bratislave. Škola zostala bez finančných prostriedkov. Podarilo sa nám dostať pod krídla Ministerstva poľnohospodárstva a výživy, ktoré riadil Agroinštitút v Nitre. Agroinštitút vtedy riadil aj SOU poľnohospodárske. Vďaka dobrým vzťahom a ústretovosti MPaV SR sme boli financovaný cez účet SOU poľnohospodárskeho v Beladiciach, pokiaľ sa legislatívne dotiahlo, že naším zriaďovateľom bolo MPaV SR. To bolo obdobie najťažšie, lebo to bola zodpovednosť za všetkých zamestnancov a žiakov školy.

3. Ako by ste s odstupom času zhodnotili obdobie Vášho pôsobenia z hľadiska prínosu pre Vás a žiakov?

Každé obdobie pôsobenia na škole má svoje znaky. Po zlúčení oboch potravinárskych učilíšť sa neskôr škola stala samostatným právnym subjektom. Škola sa borila s nedostatkom žiakov (pôvodne mala škola pôsobnosť na celý Západoslovenský a časť Stredoslovenského kraja) a s budovaním hlavne priestorov pre odborný výcvik.

V spolupráci so ŠIOV sme zaviedli nové 4 ročné odbory tým, že pôvodné odbory boli rozšírené o kuchárske remeslo a študijný odbor kontrolór potravín.

4. Ak by ste mohli vrátiť čas, je niečo, čo by ste urobili inak?

Je potrebné vyvinúť väčší spoločenský tlak, aby školy neboli financované na žiaka. Celé stredné ale aj vysoké školstvo je tým poznačené. Stratila sa odbornosť tým, že každý môže robiť všetko. Máme obrovské množstvo vysokých škôl. Na školy sa už dostávajú žiaci skoro bez prijímacích skúšok (lebo ich škola potrebuje, aby prežila).

5. Čo by ste odkázali našim študentom, kolegom?

Študentom, aby sa im v remesle ktoré si vybrali, darilo. Kolegom veľa trpezlivosti a zdravia. Nech zo žiakov vychovávajú takých odborníkov, ktorí sa budú za nimi vracat' a chváliť sa svojimi úspechmi.

6. Máte nejaké životné motto, ktorým sa riadíte?

Nikdy nebolo tak zle, aby nemohlo byť horšie.

A na záver pán inžinier okorenil náš rozhovor milou príhodou.

V škole človek zažije obdobia ťažké, ale aj veselé. Na tie veselé sa však spomína najviac. Niekedy v 80 rokoch minulého storočia sa mi stalo toto. Vždy som mal vzťah k technickým veciam. Učitelia ale aj žiaci vedeli, že keď sa stal nejaký technický problém (nefungujúce pomôcky, skrat el. prúdu a vypnutý istič atď...(tak vždy hľadali najskôr mňa a až potom hľadali školníka-údržbára). Učil som v jednej triede na konci chodby. Po čase mi zaklopal na dvere žiak, ktorý mal službu (vtedy mali žiaci služby) a oznámil mi:

„Súdruh učiteľ prepáčte, že vyrušujem ale poslala ma tajomníčka, že máte telefón“.

„Prosím ťa, teraz cez hodinu, teraz nemôžem, povedz jej, že učím.“

„Ale súdruh učiteľ, je to súrne a volajú vás Jaslovské Bohunice, atómka.“

„Prosím ťa, čo mňa môže volat' atómka z Jaslovských Bohuníc?“

„Súdruh učiteľ asi tam majú nejakú poruchu.“

To som sa už nedokázal udržať a začal som sa smiať. Nakoniec som k tomu telefónu šiel. A fakt volali Jaslovské Bohunice atómová elektrárň. Volala mamka jednej žiačky, ktorej som bol triedny, že nepríde na rodičovské združenie.

Ďalej Vám prinášame pôsobivé interview s našou terajšou pani riaditeľkou Ing. Katarínou Čurillovou. Nech sa páči.

1. Ako si spomínate na vaše začiatky na škole?

Do školy som nastupovala ako jej riaditeľka 1.12.2014. Aj keď som prišla „zvonka“, školu som relatívne poznala. Pred príchodom som totiž pôsobila na odbore školstva NSK na metodickom oddelení, takže som bežne rokovala s manažmentom rôznych stredných škôl alebo som sa priamo na škole zúčastňovala metodických aktivít. Preto som sem nenastupovala s obavami „aké to bude“ a „čo ma tu čaká“. No postupne - ako som sa lepšie rozhládala - som zistila, že naša „dáma v najlepší rokoch“ je dosť zanedbaná, a preto som začala riešiť, čo všetko a v akom poradí budeme meniť, opravovať, rekonštruovať, zveľaďovať. Lenže škola pozostáva z 5 samostatných objektov a obrovského areálu, takže ešte ani dnes, po 7 rokoch riadenia nie sú budovy v takom stave, ako by som si želala.

2. Máte nejaký intenzívny zážitok, súvisiaci so školou, ktorý vám utkvel v pamäti?

Zážitkov mám plnú fúru – ved' riadim teoretické vyučovanie, odborný výcvik a 2 školské internáty, na ktorých sú ubytovaní žiaci z 15 stredných škôl z Nitry. Okrem toho máme aj školskú predajňu a jedáleň, ktorá zabezpečuje celodenné stravovanie ubytovaných žiakov na ŠI a obedy pre žiakov a zamestnancov školy.

Ale asi najviac ma tešia úspechy našich žiakov na súťažiach, kde si majú možnosť zmerať sily so žiakmi z iných škôl, ale aj iných krajov. A veľkú radosť mi urobil žiak, ktorý sa svojou usilovnosťou a cieľavedomosťou prepracoval do celoslovenského kola SOČ, a vo svojej kategórii obsadil to najlepšie 1. miesto.

3. Zažili ste niekedy moment, keď ste sa cítili bezradná a chceli ste riadenie zaviesť na kliniec?

Myslím, že takú situáciu som ešte nezažila a dúfam, že ani nezažijem. Veľakrát nás prekvapili nepríjemné havárie technického stavu školy, ale s aktívnou pomocou mojich kolegov sme si zatiaľ vždy vedeli poradiť. Za to ďakujem všetkým tým, ktorí mňa a teda aj našu školu nenechali v „štichu“ a pomáhali dostať problém pod kontrolu. Musím uznať, že mám v tíme šikovných kolegov, či už vo vedení školy, ale aj na postoch radových zamestnancov, čo mi veľmi pomáha v mojej riadiacej práci.

4. Čo považujete za svoj najväčší úspech, ktorý ste v súvislosti s pôsobením na škole dosiahli?

Popri všetkých opravách a rekonštrukciách je určite najväčším úspechom realizácia projektu IROP „Progresívne vzdelávanie v cukrárstve a pekárstve“. Aj keď sa rodil veľmi dlho – od roku 2017, kedy bola zverejnená výzva, až do júna tohto roku, kedy bola úspešne ukončená posledná etapa projektu. Začiatok školského roka 2021/2022 bol o to slávnostnejší, že sme mohli začať odborný výcvik cukrárov a pekárov vo vynovených, moderných dielňach. Žiaci pod vedením MOV pracujú s novými technológiami, k dispozícii majú aj odborné učebne a sociálne zázemie. Aj keď musím poznamenať, že nám dala riadne zabrat' aj rekonštrukcia školského internátu na Cabajskej 6, a to hlavne z logistického hľadiska. Za tých uplynulých 7 rokov môjho pôsobenia sme si riadne „zamakali“, ale snáď je to už aj trošku vidieť.

5. Čo by ste chceli popriať škole do ďalšej budúcnosti?

No dúfam, že našej 50 ročnej jubilatke budeme môcť všetci spoločne zaželať na jej oslaveniach má stále dosť zručných, zapálených žiakov, ktorých bude škola baviť, trpezlivých pedagógov, ktorí budú žiakom príkladom v múdrosti, ľudskosti...Ústretových rodičov, ktorí budú so záujmom sledovať úspechy (neúspechy) svojich detí na škole a ochotu spolupracovať s ich pedagógmi. Dostatok kreativity, múdrych nápadov a vytrvalosť ich realizovať, aby sa škola stále rozvíjala, modernizovala, krásnela.....

Obr.č.1 Súčasná pani riaditeľka Ing. Katarína Čurillová a bývalý riaditeľ Ing. Milan Adame

Rozhovorom sprevádzali: Ing. A. Andrášiová & Ing. K. Adámeková

Rekonštrukcia odborných dielní pre praktické vyučovanie

Stredná odborná škola potravinárska, Cabajská 6 v Nitre prešla počas svojej polstoročnej existencie viacerými významnými zmenami. Jednou z posledných výrazných úprav bola kompletná rekonštrukcia odborných dielní pre praktické vyučovanie. Vďaka projektu Európskej únie v rámci IROP „Progresívne vzdelávanie v cukrárstve a pekárstve“ škola získala nenávratný finančný príspevok, čím sa vytvoril priestor na získanie nových technológií a zariadení, potrebných na realizáciu moderného praktického vyučovania. Rekonštrukcia zahŕňala aj vynovenie samotných priestorov pre výučbu, rekonštrukciu šatní pre žiakov, vytvorenie 3 nových odborných učební s modernými prostriedkami. Staré sa tak vymenilo za nové, aby žiaci vo svojich odboroch, ktoré študujú, boli skutočnými majstrami cukrárskeho či pekárskeho remesla. V nových dielnách sa vytvoril zároveň aj priestor na realizáciu odborných kurzov v rámci celoživotného vzdelávania.

Takže milí žiaci a majstri odborného výcviku, prajem Vám, aby sa Vám v nových dielnách dobre pracovalo, aby ste boli s výsledkami svojej práce spokojní a vždy sa do školy na odborný výcvik tešili, pretože každý deň sa naučíte niečo nové, čo bude prínosom pre Váš budúci život.

Ing. Iveta Kapusníková

Mikulášsky odborný výcvik

Tak ako každý rok, tak aj tento, 6. decembra prichádza všetkým deťom na návštevu Svätý Mikuláš. Po celom svete má tento dobrodinec rôzne mená: v Severnej Amerike je to Santa Claus, v Holandsku Sinkerlass, v Turecku Noel Baba vo Francúzsku Saint Nicolas, v Rusku Ded Moroz...

Vieme, že prichádza z ďalekého Turecka, z Myry. Narodil sa v bohatej rodine, starším rodičom, ktorí dlho nemohli mať dieťa. Od malička bol veľmi štedrý a dobročinný. Sú o ňom známe legendy. Napr. Legenda o troch pannách, Záchrana pútnikov na rozbúrenom mori, Záchrana rímskych vojvodcov pred smrťou, Legenda o vzkriesení študentov.

Nevieme, čo je vám známe, že zomrel 6. decembra. Tento deň bol vyhlásený za sviatok. Už niekoľko storočí je považovaný za patróna detí. Na Slovensku si deti v predvečer sviatku Svätého Mikuláša vyložia do okna umytú čižmičku, do ktorej im Mikuláš nadelí sladké darčeky, či iné drobnosti.

Tak čo, boli ste dobrí, aj vám priniesol niečo Svätý Mikuláš? My vám teraz prezradíme, kto mu pomáhal, aby všetky dobré deti dostali sladké prekvapenie. Žiaci II. S triedy na odbornom výcviku na prevádzke COOP Jednota Max Nitra, pripravili sladké dobroty.

Autori: Ing. Emília Vašková, Bc. Marta Kováčová

Naše vianočné dobroty ochutnajú aj v Lotyšsku

Chýr o chutných cukrárskych výrobkoch našej školy zavial až do Bratislavy. A to nie hocikde! Rovno do Prezidentského paláca... Je pre nás veľkou poctou piecť maškrtky na objednávku pani prezidentky Čaputovej. Máme veľkú radosť z toho, že vianočné pečivo poputuje až na stôl pre armádu vojakov v Lotyšsku. Práve tam totiž smeruje zásielka 30 kg sladučkých koláčikov.

Z dôvodu prerušeného vyučovania na škole a následne dištančného vzdelávania žiakov sa títo do výroby zapojiť nemohli. Preto si okrem našich profesionálnych majsteriek a majstrov odbornej výchovy vysúkali rukávy a pri príprave pečiva vypomáhali aj ďalší pedagogickí a nepedagogickí pracovníci. Svoju zručnosť a ochotu prispôbiť sa aj inému remeslu, na ktoré majú kvalifikáciu, predviedli pani vychovávateľky, kuchárky aj majsterky iných študijných odborov. Výsledkom ich práce bola nádherná a chutná kolekcia vianočných dobrôt, ktoré si určite budú pochvaľovať aj za hranicami Slovenska.

Veríme, že pani prezidentka aj obdarovaní budú spokojní a svoju priazeň nám zachovajú. Možno aj vo forme ďalšej objednávky... Čakáme a uvidíme ☺... Dobrú chuť!

Autor: Ing. Iveta Kapusníková

Kol'ko lásky sa zmestí do krabice

V dňoch od 6. 12. 2021 do 13. 12. 2021 prebehla na našej škole zbierka venovaná seniorom v Domove sociálnych služieb Borinka v Nitre. V duchu z lásky k našim koreňom, sme za aktívnej spolupráce našej „koordinátorky zbierky,, pani vrátničky Jarky Jurčákovej, naplnili krabicu plnú užitočných maličkostí, drobných dekorácií, čajov a sladkých cukrovíniiek. Do zbierky sa prvé dni stihli zapojiť aj žiaci. Žiaľ, situácia sa nás nepýtala, a tak zvyšné dni sme krabicu plnili v kruhu zamestnancov školy. Našťastie, všetko dobre dopadlo a v stredu 15. decembra sme sa vybrali na ohlásenú návštevu do klubu seniorov. Aj keď pre aktuálnu situáciu a nariadenia sme sa nemohli s obyvateľmi domova osobne stretnúť, o to srdečnejšie nás privítala riaditeľka zariadenia Ing. Jozefína Vlčková. Pani riaditeľka neskrývala svoju radosť, vyslovila poďakovanie a obdiv za myšlienku pomoci seniorom ich zariadenia. Podelila sa s nami o životné skúsenosti zo života v zariadení a po zvečnení okamihu sme sa spokojné z vykonaného dobrého skutku vracali späť do reality. Dovoľte mi na záver poďakovať všetkým, vďaka ktorým sa mohla zbierka zrealizovať, nech vás v tomto predvianočnom období hreje teplý pocit pri srdci, lebo ako sa hovorí: „čím viac dáš, tým viac dostaneš.“

Autor: Ing. Katarína Adámeková

Vianočná zbierka „koľko lásky sa
zmestí do krabice“

ČO?

Z lásky a úcty k našim
„koreňom“, sme sa
rozhodli, so súhlasom pani
riaditeľky Ing. Kataríny
Čurillovej, zorganizovať
vianočnú zbierku určenú
pre Zariadenie sociálnych
služieb Borinka v Nitre.

KEDY?

Zbierka bude prebiehať
v dňoch od 6.12.2021
do 13. 12. 2021

AKO?

Prispieť môžete knižkou, dekou,
cukrovinkou, tajom, kozmetikou
a iným užitočným darom podľa
vlastného uváženia, ktorý seniorom
spríjemní pobyt v zariadení.

KDE?

Vecné dary môžete priniesť
do zbernej krabice, ktorá
sa nachádza na vrátnici
Cabajská 6.

„Nech adia si do tanierov, sa Nadia si do očí, sa keď kokrdá sa v rúnu, tito zem, ešte otci...“

Neočakávaná správa z minulosti

Pri vypratávaní rôznych priestorov sa často stáva, že nájdeme veci, ktoré sme dlho hľadali alebo veci, na ktoré sme už dávno zabudli. Niekedy sa však stane, že nájdeme aj takzvané poklady, ktorých objavenie nikto neočakával. A takýto scenár sa odohral aj v našom prípade, na úseku výchovy mimo vyučovania, v čase, keď sme pripravovali nový priestor na archivovanie spisového materiálu školského internátu. Najskôr sme objavili veľkú škatuľu plnú rámov na obrazy rôznych veľkostí. Povedali sme si, že sa ich pokúsime využiť na aranžovanie, prípadne na zarámovanie rôznych upozornení pre žiakov v spoločných priestoroch. No, a ako sa to často stáva pri nájdení pokladov, v spodnej časti škatule sme si všimli jeden zarámovaný obraz s textom. A práve tento text sa stal našim „pokladom“. Je to vyznanie dvoch žiačok, ktoré ho venovali šťastným rokom prežitým počas štúdia na našej škole ako aj v školskom internáte. Dievčatá Joji a Szoszina v tomto krátkom texte dávajú vynikajúci návod na prežitie veselých rokov v škole a v internáte. Celý tento náš milý „poklad“ nás príjemne prekvapil, potešil a zároveň dojal. Pred štyridsiatimi tromi rokmi napísané, ale úprimné vyznanie dvoch žiačok bolo úžasným zadosťučinením za popoludnie, ktoré sa na začiatku vôbec nezdalo ako veľmi príjemne strávený deň.

Napriek drobným gramatickým chybám v texte, ktorý sme našli, pevne dúfame, že aj od našich žiakov, ktorí v súčasnosti bývajú v internáte alebo navštevujú školu, sa raz aj iní vychovatelia alebo učitelia dočkajú takéhoto príjemného prekvapenia ☺

Autori: Lýdia Končeková a Marta Heinemannová

Stočné roky

Píše sa rok 1978.

Ani sme sa nenazdali, a tu je koniec
našho štúdia čiže najkrajších rokov.
Bývametudve kamošky Yoji a Srosina.
Naše dni poutekali dost veselo. Život
na internáte je bohorský, a ťažko sa
rozlúčime stouo školou.

Vy, ktoxy pridete za nami inšie
ne treba, len poslúchať vichovo-
vateľov a uvidíte, že vám bude
veselo a budete mať krásne
spomienky na túto školu.

S krásnym pozdravom
na učňovské roky Yoji a Srosi.

škola znamená prvo'váša
škola znamená budúcnosť
škola je plná

lasky a štastia
škola je najkrajšia
spomienka

na
"mladosť"

OU-ZSP ČERMAN
- CABAJSKA č. 10. NITRA

rok od 1976-77/1978-79

Vitajte medzi nami

Tento školský rok sa otvorila kronika našej školy na 50. strane. Postupne sa prázdna strana zaplňa spomienkami nových žiakov, ktorí sa stali súčasťou nášho školského tímu. V školskom roku 2021/2022 škola privítala 110 prvákov, ktorí si v nasledujúcich rokoch prejdú kľukatou cestou plnou stúpaní a klesaní, ostrých zákrut,

cúvaní a občas aj pošmyknutí. Ale tak to má byť, veď ako vravel aj pán Clarke – „ak nájdeš v živote cestu bez prekážok, určite nikam nevedie.“ Nuž, akákoľvek bude ich cesta, cieľ majú jasný. Každý z nich chce úspešne prísť do cieľa, bez nehody a s kufrom plným skúseností, vedomostí, zručností, motivácie a sebadôvery. Tak milí prváci, prijmite túto životnú výzvu, pevne uchopte volant do vlastných rúk, nastavte spätné zrkadlá, zaraďte rýchlosť a vydajte sa na vašu jedinečnú cestu poznania. Nezabudnite na dodržiavanie pravidiel školskej premávky, rýchlosť jazdy prispôbte situácii a svojim schopnostiam a nezabúdajte brať ohľad aj na ostatných účastníkov premávky. Dovoľte mi, zaželať vám šťastnú cestu a veľa školských kilometrov.

Autor: Ing. Katarína Adámeková

Ako sme vyrobili maslo na odbornej praxi

Pozývame Vás na hodinu odbornej praxe učebného odboru biochemik mliekarenská výroba. Žiaci tohto odboru sa majú možnosť zoznámiť s výrobou mlieka a mliečnych výrobkov od príjmu mlieka, hodnotenia mlieka, ošetrovania mlieka a výrobou mliečnych výrobkov spolu s hodnotením hlavnej suroviny a výrobkov a tak nadobúdať vedomosti a zručnosti v tomto odbore doplnené o prax v mliekarni Agrotami a.s. Nitra.

Vitajte na jednej z hodín odbornej praxe, na ktorej sme preberali výrobu masla zo smotany. Maslo poznáme ako tuhú emulziu, výrobok, ktorý patrí na náš každodenný stôl, v obchodoch ho nájdeme pod názvami rôznych firiem. A viete, že si takéto veľmi lahodné maslo môžete vyrobiť celkom jednoducho v domácich podmienkach? Nech sa páči, ukážeme Vám ako na to.

Najprv si zaobstaráme smotanu, najlepšie smotanu na šľahanie minimálne s obsahom tuku 33%, ale ak nájdete smotanu s vyšším obsahom tuku 40%, môžete použiť túto, je to na Vás. My sme si kúpili smotanu na šľahanie s obsahom tuku 40% a smotanu na šľahanie s obsahom tuku 33%. Smotanu sme si preliali do nádoby na šľahanie a odvážili. Nasledovalo šľahanie na pomocou kuchynského šľahača na najvyšších otáčkach. Smotana sa našľahala a dostali sme v prvej fáze krásnu šľahačku, mňam. Pokojne si z nej môžete odložiť a dať si napríklad jahodový kompót so šľahačkou. My sme šľahali ďalej, šľahali a šľahali, a šľahali, až sme pozorovali, že sa tuk začína oddeľovať od tekutej vrstvy, vznikalo nám už maslo a tá tekutá vrstva, to je vlastne cmar. Aj ten je veľmi zdravý a dá sa konzumovať, obsahuje menej tuku, ale o to hodnotnejšie mliečne bielkoviny - proteín.

Potom sme si vzniknuté maslo preniesli do cedníka a popremývali s vodou, cmar sme zachytili a odmerali jeho objem. Z masla sme ešte povytlačali cmar, dobre popremývali, Tento krok je tiež veľmi dôležitý, pretože keby sme cmar dobre nevytlačili z masla, tak by nám maslo rýchlo zhorklo. Potom sme maslo na doštičke prehnetli prstami, ešte raz premyli a aha, upravili tvar a uložili na tanieriku do chladničky. Tento istý postup sme zopakovali aj pri smotane na šľahanie s vyšším obsahom tuku. No a potom sme už maslo mohli ochutnávať na čerstvom rohlíku.

Obr. č.1 Šľahanie smotany

Obr. č. 2 Šľahačka

Obr. č. 3 Vznik masla

Obr.č. 4 Oddeľovanie cmaru

Obr. č. 5 Premývanie a hnetenie masla

Obr. č. 6 Naše maslo vzorka č. 1 – zo smotany 33%, vzorka č. 2 –zo smotany 40%

Že je to celkom zaujímavé? A výsledok naozaj stojí za to. Skúsite to aj vy? Pokojne môžete pridať do masla soľ, vyrobíte si solené maslo, alebo bylinky, pažitku, vyrobíte si bylinkové domáce masielko. Nám naše vlastnoručne vyrobené maslo veľmi chutilo.

Autor: Ing. Alena Andrášiová

Odborný výcvik v tvorivom duchu

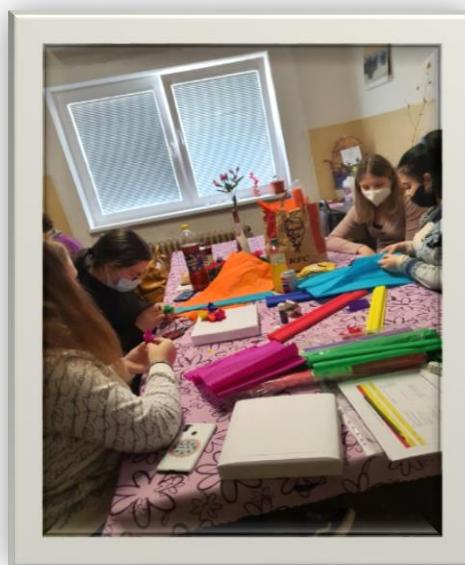
V tomto školskom roku sa naša škola pýši krásnym výročím jej založenia. Majsterky na odbornom výcviku motivovali žiakov k vlastnej výrobe ozdôb. Žiaci II.P pod vedením MOV Ing. Andrášiovej a žiaci III.S a IV.S pod vedením MOV Ing. Adámekovej sa s veľkou chuťou pustili do tvorivej práce, aby stenám chodieb a učebni vdýchli trošku slávnostný nádych.

Z učebni sme mali nádherný výhľad na jesennú prírodu a počas prestávky sme si nazbierali čerstvo napadané listy stromov, ktoré hrali nádhernými

farbami. Stačilo pár šikovných prstov a vznikli tak ozdobné venčeky z listových ruží, ktorými sme si vyzdobili dvere kabinetov a učebni a okrem toho aj v predvianočnom čase vianočné ozdoby. Ďalšou kreatívnou činnosťou bola výroba šípkových čajíkov plnením dózičiek s vysušenými šípkami, ktoré sme ako vitamínový darček venovali dôchodcom v rámci vianočnej zbierky „Koľko lásky sa zmestí do krabice...“

Obr. č.1 Výroba 50 tky

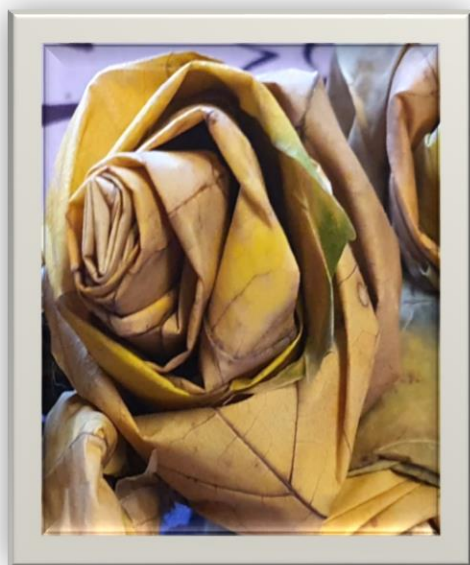
Obr.č.2 Práca žiakov

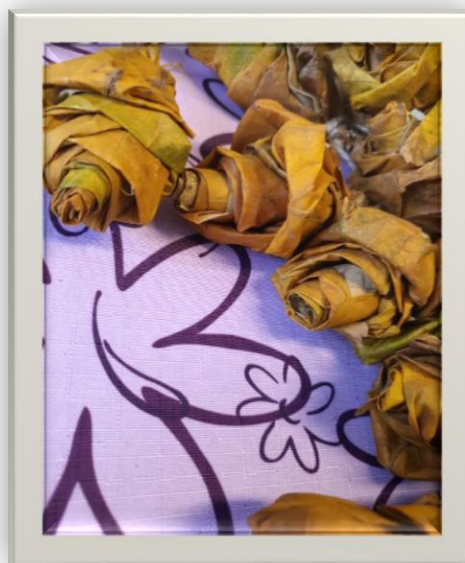
Obr. č. 3 Práca žiakov

Obr.č. 4 Výzdoba dverí učebne

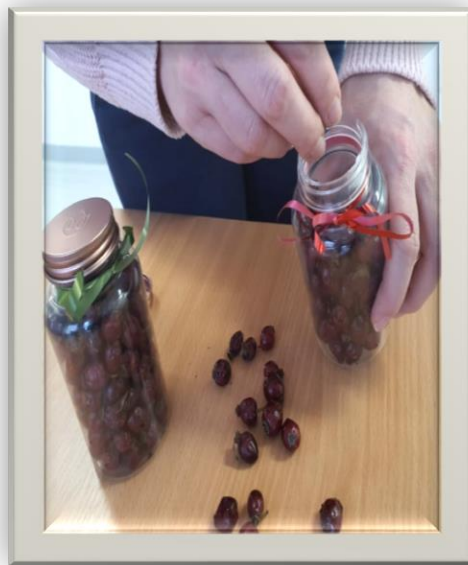
Obr. č. 5 Ruža z lístia

Obr.č. 6 Veniec z ruží sa rysuje

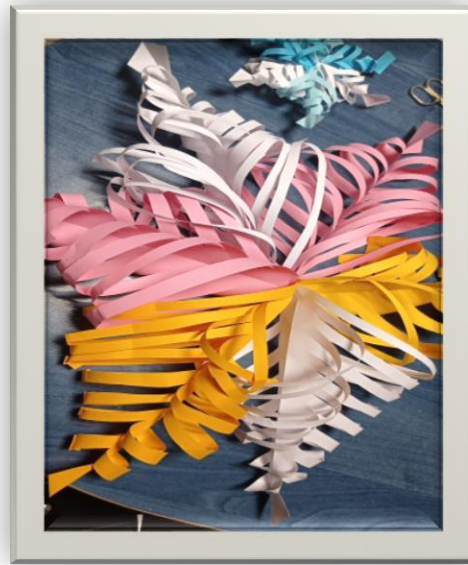
Obr. č. 7 Tímová práca žiakov

Obr.č. 8 Príprava čajíkov zo šípiek

Obr. č. 9 Naplnené dózičky

Obr.č. 10 Vianočná výzdoba

Autor: Ing. Alena Andrášiová

Ukáž sa !!! Vieme o tebe ??? Neskrývaj sa nám !!!

Súťaž SOČ – 44. ročník

Aj v tomto školskom roku 2021/2022 sa môžete zapojiť do súťaže SOČ (Stredoškolská odborná činnosť). Vybrať si môžete z rôznych súťažných odborov - podľa vašich záujmov. Vo vami zvolenom odbore si môžete vymyslieť tému. Oslovíte pedagóga, ktorý vám bude robiť konzultanta k vašej téme. Téma obsahuje teoretickú časť a praktickú časť, ktoré spracujete aj písomným charakterom vo Worde a pri prezentácii vašej práce vám rád posluží program PowerPoint.

Prácu odprezentujete na školskom kole (február 2022) pred ústretovou odbornou hodnotiacou komisiou.

Pekne sa usmejte 😊, aby ste zapôsobili a postúpili do krajského kola. Tam nezabudnite na všetky svoje kvality a sebavedomie...PREDAJTE SA!!!

Víťazi prvého a druhého miesta krajského kola postupujú do celoštátneho kola. Tu vás už čaká krásny výlet na východ Slovenska do Bardejova a vaša posledná prezentácia práce ... to by už bola "malina", keďže ju už viete snád' aj naspamäť 😊...

Pozitíva súťaže:

- 👍 odbornosť
- 👍 prestíž
- 👍 kreativita
- 👍 nová skúsenosť
- 👍 bližší vzťah k pedagógovi
- 👍 v každom kole hodnotné ceny a diplomy

Súťaží sa v 17 súťažných odboroch:

- 01 Problematika voľného času
- 02 Matematika, fyzika, štatistika
- 03 Chémia, potravinárstvo
- 04 Biológia
- 05 Životné prostredie, geografia, geológia
- 06 Zdravotníctvo, farmakológia
- 07 Pôdohospodárstvo (lesné a vodné hospodárstvo)
- 08 Cestovný ruch, hotelierstvo, gastronómia
- 09 Strojárstvo, hutníctvo, doprava
- 10 Stavebníctvo, geodézia, kartografia, interiérový dizajn
- 11 Informatika
- 12 Elektrotechnika, hardware, mechatronika
- 13 História, filozofia, právne vedy
- 14 Tvorba učebných pomôcok, didaktické technológie
- 15 Ekonomika a riadenie
- 16 Teória kultúry, umenie, umelecká, odevná tvorba
- 17 Pedagogika, psychológia, sociológia

Jeden z nás

V rubrike Jeden z nás sme si posvietili na žiačku IV. S triedy, Lauru Valachovú, ktorá sa venuje tradičnému kresleniu. Ide o umenie, ktoré zahŕňa všetky tvorby v prítomnom období, odráža a inšpiruje sa dnešnou kultúrou. V tomto umení sa používajú techniky kreslenia, maľovania a sochárstva. Autorom ide hlavne o zachovanie zaužívaných zručností pri tvorbe diel, ktoré reprezentujú a vyjadrujú ich emócie a zážitky. Výraz tradičné umenie sa používa na zhrnutie všetkých štýlov a postupov reprezentačného umenia ako je klasicizmus, impresionizmus, realizmus a maľba plein air (maľovanie v prírode). Pre Lauru sme si pripravili zopár otázok, na ktoré nám s radosťou odpovedala.

Nech sa páči:

Lauri, ako si sa dostala k tradičnému kresleniu?

Všetko sa to začalo ešte na základnej škole. Na niektorých hodinách, prezradím, že to bola matematika a fyzika, ktoré boli pre mňa úplne nezáživné, som sa často nudila a tak som nudu zabíjala kreslením do zošita. Najviac ma bavilo kresliť rôzne abstraktné tvary. V tomto období som začala kresliť tribal tetovania ale dlho mi to nevydržalo, nakoľko to začalo byť veľmi repetitívne a postupne som s tým prestala.

Tribal tetovanie

Kedy a ako si v sebe objavila talent na kreslenie?

Bolo to v čase prvej covidovej vlny. Po pár mesiacoch, zavretých doma som nevedela čo so sebou, tak som začala hľadať spôsob ako voľný čas využiť aktívne a užitočne. Vtedy som sa vrátila opäť ku kresleniu. Tentoraz som ale presedlala na portréty. Môžem povedať, že som sa našla v kreslení portrétov a pozitívne reakcie prichádzali aj z okolia, čo ma veľmi motivovalo a poháňalo vpred.

Čo ťa ovplyvňuje v tvojej tvorbe?

V mojej tvorbe ma najviac ovplyvňuje hudba, konkrétne kórejský pop. Texty, v ktorých spievajú o problémoch obyčajných ľudí ma inšpirujú a pomáhajú mi prechádzať mojimi trápeniami. V tvorbe ma intenzívne ovplyvňuje aj žáner, nazývaný anime. Ide o japonské

animované filmy, ktoré umožňujú divákovi ponoriť sa do iluzórneho sveta a poskytujú mu možnosť nechať pracovať jeho fantáziu. Jednoducho povedané, reprodukuje reálny svet v kreslenej podobe. Inšpiráciu tiež hľadám aj na pintereste, čo je akoby „google obrázkov“.

Prečo práve tieto motívy?

Veľmi sa mi páčia fantasy, sci-fi bytosti, tvory a veci s nimi súvisiace. Mám hlavu plnú originálnych nápadov, preto ich kreslím, aby som ich neskôr nezabudla. Keď príde múza, kreslím celé dni aj noci. Veľa z mojich postáv majú svoj vlastný príbeh alebo vyjadrujú emócie, pocity, ktoré som v období, kedy som ich kreslila, prežívala. Môžem povedať, že som sa z mojich emócií vykreslila. Je to môj prostriedok komunikácie so svetom.

Navštevovala si nejakú umeleckú školu alebo si samouk?

Moje kreslenie bol vlastný proces, nikdy som nenavštevovala žiadnu umeleckú školu, čiže som samouk. Stále sa učím niečo nové, vylepšujem techniku a plánujem v tom do budúcnosti aj pokračovať.

Kam ďalej by si sa chcela posunúť v tvojej umeleckej kariére?

Chcela by som posunúť moje výtvary verejnosti, sprostredkovať im zážitok, emóciu z mojich obrazov. Zviditeľniť ich na sociálnych sieťach a robiť v živote to, čo ma baví.

Každá oblasť či už kultúry, umenia, športu má nejaké významné osobnosti. Je niekto, koho obdivuješ?

Mám svoje obľúbené hudobné skupiny, ktorých členovia sú mojimi idolmi. Stelesňujú pre mňa ideál mužskej krásy a sú častými témami mojich obrazov. Sú to kórejské hudobné skupiny BTS a Tomorrow x Together.

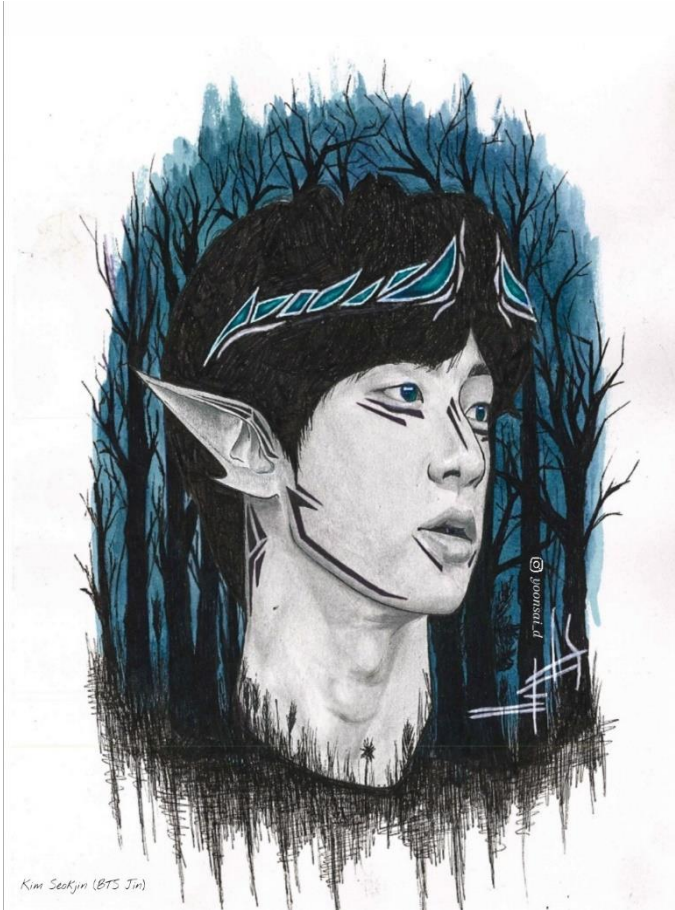
A na koniec, aký je tvoj najväčší „spln“, ktorý by si si chcela „senit“ ?

Chcela by som žiť naplno, robiť veci, ktoré ma bavia, nestrácať čas čakaním na lepšiu budúcnosť a samozrejme venovať sa kresleniu na hlavný pracovný pomer. Tiež by som chcela navštíviť ázijské krajiny – Kóreu, Japonsko, ktoré sú mojou inšpiráciou.

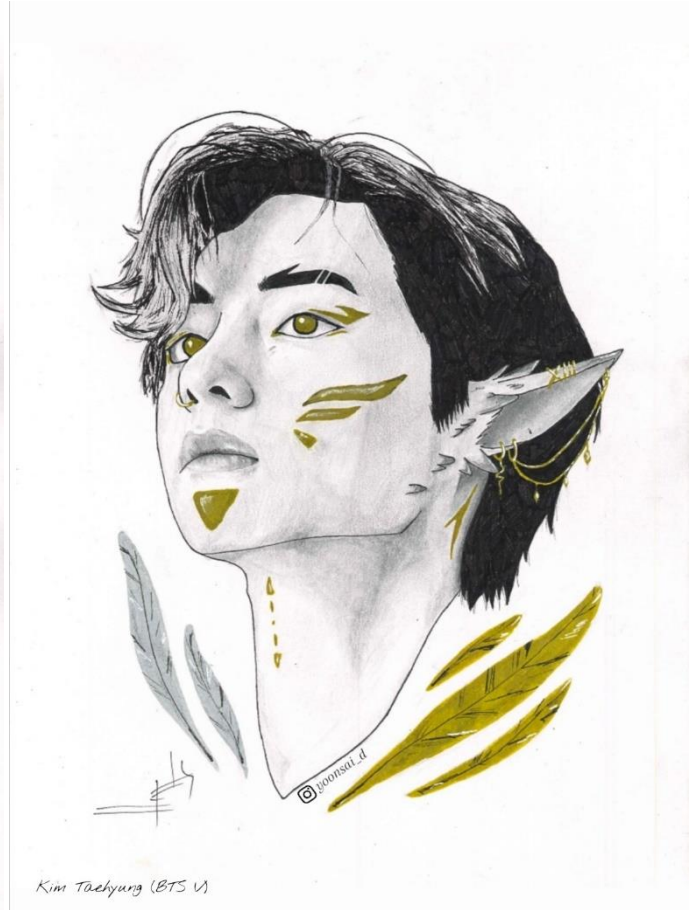
Lauri, ďakujem ti za interview, za odvalu ísť s kožou na trh. Ako povedal M. Gándhí: „urobiť vec, ktorej sa bojíme, je prvý krok k úspechu“. Tak ti želáme, aby si úspešne zmaturovala a aby si sa nikdy nebála kráčať po ceste, vedúcej k tvojim snom.

Rozhovorom sprevádzala Ing. Katarína Adámeková

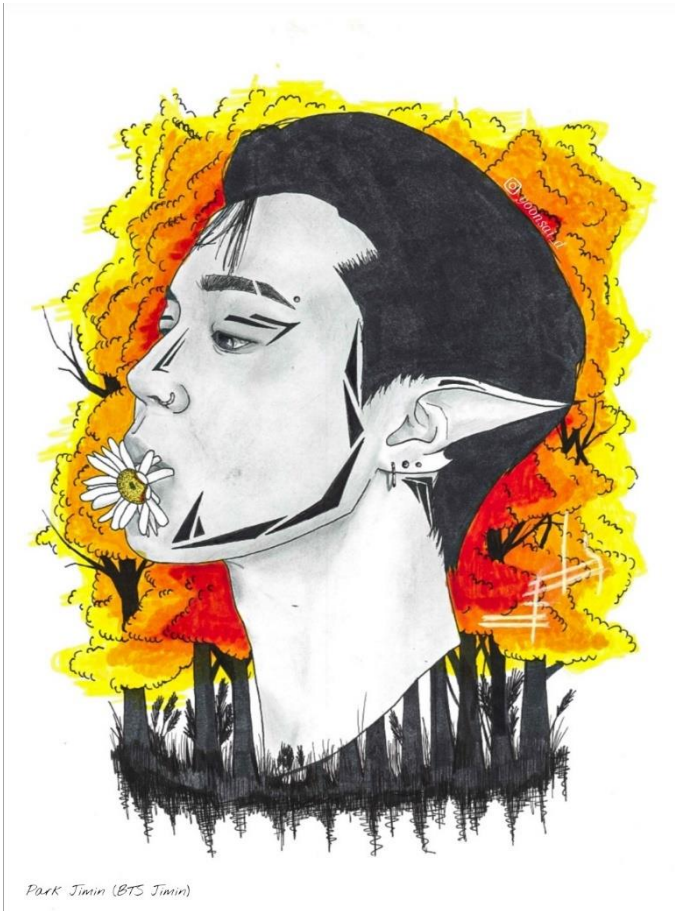

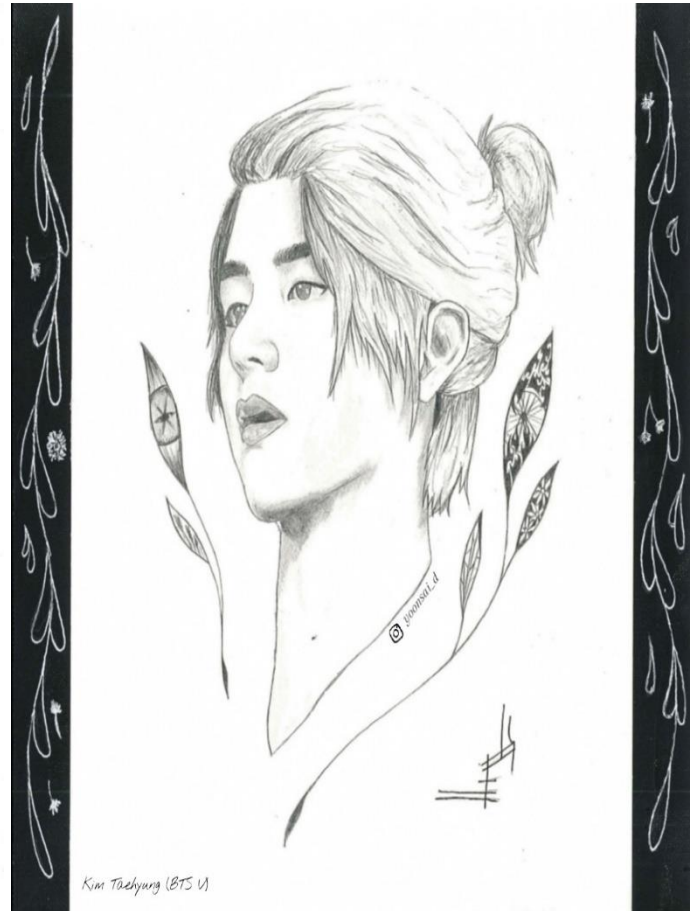
Kim Seokjin (BTS Jin)

Kim Taehyung (BTS V)

Park Jimin (BTS Jimin)

Kim Taehyung (BTS V)

Navždy sa zachová...

Nie je to tak dávno, čo sme prvýkrát stisli kľučku našej triedy, zasadli na svoje miesta a trochu vystrašení a plní očakávania pozerali na našu triednu pani učiteľku. Od tohto dňa prešlo presne 1167 dní. Dní plných nových priateľstiev, smiechu, šťastia, bláznovstiev, výziev, občas aj slz, sklamaní a smútku. Veď pamätáte na lyžiarsky výcvik, ktorý sme našťastie stihli zažiť (ale aj prežiť ☺), pretože v druhom ročníku školský rok predčasne ukončila pandémia a rozdelila naše sociálne kontakty. Ale aj napriek tomu, sme neprestali byť v kontakte, zažili sme veľa chvíľ, na ktoré budeme určite všetci s radosťou spomínať a raz o nich rozprávať našim deťom a vnúčatám. Dnes stojíme na prahu dospelosti, dievčatá v krásnych šatách, v ktorých vyzeráme príliš dospelé, chlapci v košeliach a viazankách, ako vystrihnutí zo Zalando reklamy. Poviem vám, stálo to za to. Bol to neopísateľný pocit zažiť ju, stužkovú, s celou triedou, s pani riaditeľkou, s pani triednou učiteľkou a s našimi skvelými majsterkami. Po zodpovedných prípravách to prišlo. Strach, či to zvládneme, v očiach otázky, či sme dostatočne pripravení, roztrasené, studené ruky, ako vtedy, v prvý školský deň v roku 2018. Ale zvládli sme to, ako ďalší iní pred nami. Po príhovoroch stres opadol až do momentu M. Nikdy naň nezabudnem. Na krásne slová dojatej triednej pani učiteľky, na zelenú stužku, ktorú mi s hrdosťou pripínala na šaty. Slová, ktoré nás budú sprevádzať po celý život. Po oficiálnej časti prišla odmena vo forme programu, ktorý bol vzhľadom na našu zaneprázdnenosť z veľkej časti improvizovaný. Čo si z publika určite nikto nevšimol. Po zvyšok večera sme tancovali, spomínali, užívali moment prítomnosti, až zazvonil zvonec a stužkovej bol koniec. Prítomnosť sa zmenila na spomienku, jednu z mnohých a predsa výnimočnú. Sme pripravení ísť ďalej, čeliť životu, stlačíme kľučku, zatvárame za sebou dvere, presne tie, ktoré sme pred 1167 dňami otvorili. Ďakujeme Vám pani riaditeľka, páni učiteľia, pani majsterky, že ste nás odprevadili k bráne dospelosti. Budeme sa snažiť kráčať životom tak, ako ste nás naučili, aby sme sa opäť mohli stretnúť v roku 2027.

Autor: Michaela Brúnová, IV. S

Záložka spája slovenské školy

Už niekoľko rokov sa zúčastňujeme na realizácii projektu Záložka do knihy spája slovenské školy. Uvedený 10. ročník je pre nás veľmi zaujímavý a zrozumiteľný, nakoľko autori ako P.O. Hviezdoslav a B.S. Timrava sú pre náš národ klenotom slovenského umenia, najmä ich literárne diela, s ktorými sme sa zoznámili už v základnej škole. Kto by nepoznal baladu Zuzanka Hraškovie, či Ťapákovcov? Práve literárna tvorba a čitateľské aktivity boli základom tvorby a výtvarného stvárnenia uvedených záložiek.

Žiaci našej školy I.II. a III. ročníky vytvárali malé výtvarné dielka, ktoré sa stali nielen čitateľskou pomôckou, ale i pekným darčekom pre neznámeho spolužiaka v partnerskej Strednej odbornej škole poľnohospodárskej v Žiline. Naším žiakom sa podarilo vytvoriť 40 kusov záložiek, ktoré boli odoslané do partnerskej školy. Zároveň neznámi kamaráti zo Žiliny nás potešili rovnakým počtom záložiek. Tie budú darčekom pre našich žiakov.

Veríme, že uvedená aktivita a realizácia projektu bola vhodným spštením vyučovacích hodín SJL. Originály boli následne prefotené a majú čestné miesto vo vestibule školy.

Ďakujeme všetkým učiteľom a žiakom za ochotu, trpezlivosť, ktorí sa podieľali na realizácii tradičného a zaujímavého národného projektu.

Autor: Mgr. Ľubica Bašová

1. Jedna zo základných operácií ošetrovania mlieka použitím cedidla
2. Ultravysoký ohrev inak
3. Sekrét mliečnej žľazy získaný nadojením
4. Chemický vzorec oxidu uhoľnatého
5. Úprava tuku v mliekarstve
6. Prístroj na zisťovanie hmotnosti
7. Lahodný nápoj, pripravený lúhovaním po zaliati horúcou alebo vriacou vodou
8. Tukový výrobok vyrobený len z kravského mlieka vo forme emulzie voda v tuku
9. Kyslomliečny výrobok
10. Tepelné ošetrovanie mlieka do 100 °C
11. Technologická operácia základného ošetrovania mlieka vykonávaná v homogenizátore
12. Optický prístroj slúžiaci na pozorovanie mikroorganizmov
13. Clean in place (skratka čistenie na mieste)
14. Prenesenie inokula z jedného prostredia do druhého
15. J
16. Proces likvidácie hlodavcov
17. Fyzikálna veličina definovaná ako podiel hmotnosti a objemu
18. Chemický prvok značky Pb
19. Vedľajší produkt pri výrobe masla
20. Á
21. Etanol
22. Analytická metóda hodnotenia vzoriek pomocou zmyslov
23. Mledzivo
24. Vedľajší produkt pri výrobe syrov
25. Vyjadruje sa v °SH, stanovuje sa titráciou vzorky mlieka odm. roztokom NaOH
26. Zariadenie, v ktorom sa vykonáva pasterizácia
27. Znižovanie teploty
28. Kyslomliečny nápoj pochádzajúci z Kaukazu

Správne znenie tajničky z druhého čísla časopisu je dokončením výroku *Georga Bernarda Shawa*:

„Jesť to je nevyhnutnosť, ale správne jesť, to je umenie.“

Tajničku vylúštili žiaci II.P a IV.K na odbornom výcviku. Tým, ktorí tajničku vylúštili, bola udelená známka 1 za vedomosti a aktivitu.

Autor: Ing. Alena Andrášiová

Zábavné okienko

Z	Z	T	E	V	Š	M	A	Ž	A	Z	A
Á	R	A	E	Ý	S	P	V	I	I	Á	K
S	O	A	L	R	Z	Ä	A	A	L	S	Í
L	K	T	Ý	O	C	Ť	L	C	E	T	E
U	Y	H	Č	Č	Ž	D	S	I	T	U	T
H	D	O	O	I	S	E	O	T	I	P	I
A	A	A	L	E	I	S	N	K	Č	K	D
E	Ď	I	L	N	Í	I	O	I	U	Y	A
D	C	Š	K	O	L	A	H	Á	E	Ň	I
K	N	I	H	A	S	T	Č	A	S	A	R
S	K	U	T	O	K	Ť	D	Z	A	L	I

výročie, riaditeľka,
učiteľia, zástupkyňa,
žiaci, škola,
založenie, päťdesiat,
roky, udalosť, oslava,
zásluha, čas, skutok,
kniha

Autor: Erika Čápeková, III. S

Výročie

Už je tomu päť desaťročí,

čo tu pevne stojí naša škola.

Tak na jej počesť píšem o výročí,

aby tu aj ďalších päťdesiat rokov bola.

Jeden a ten istý kolobeh,

ktorý sa rok čo rok opakuje.

Maturanti, po ktorých už ostali len spomienky,
rad nových študentov, do svojich tried pochoduje.

Jeden o druhom potichu tvoria si domnienky,
málokto z nás o školskej histórii a dejinách niečo vie.

Pre mládež to je téma nezáživná, nudná,
radšej byť frajerom, čo všetko smie.

Miesto hlavy, čo rozvážna je a duše, čo je kľudná,
pravdou je, že tradície sú veci, čo sa cenia.

Stačí len vďaka tým, čo vybudovať dokázali,
niečo, čo tu ostáva, namiesto ničnerobenia.

..... ! (dokončenie v osemsmierovke)

Autor: Natália Ruttkayová, III. S

Päťdesiatka

Päťdesiate výročie slávi naša škola,
raz si na ňu zaspomínam, že som v nej
bola.

Občas vedela a aj nevedela,
trápila sa, aj potešila.

Občas nestíhala a aj vynechala,
Učila sa, aj blicovala.

Je to škola, čo ma na budúcnosť
pripravila,

pokreslené lavice, spolužiaci aj učiteľia.

V budove, kde sa z nás stávajú ľudia,
taška plná kníh, čo veľa vedia.

Hlava plná snov, čo by som chcela,
SOŠ potravinárska, kúsok môjho sveta.

Päťdesiat rokov je tu s nami,
veľa dala a nič nepýta.

Autor: Natália Štetinová, III. S